

66 . Pietroasa Mică | Comuna: Pietroasele | Județ: Buzău | Punct: Gruiu Dării | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 48539.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: exploatare/carieră

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Cătălin-Petre Constantin, Daniel Costache-Bolocan, Maria-Magdalena Duțescu, Sebastian Matei, Monica Nicolăescu, Valeriu Sîrbu, Gabriel Ion Stăicuț, Călin Dan Ștefan

Instituții: SC Digital Domain SRL București, Muzeul Județean Buzău, SC Digital Domain SRL București, Muzeul Județean Buzău, SC Digital Domain SRL București, Muzeul Brăilei, Muzeul Județean Buzău, SC Digital Domain SRL București

Raport

Obiectivul campaniei din 2008 a fost cercetarea incintei și a teraselor, atât prin săpături sistematice, cât și prin folosirea metodelor interdisciplinare (topografie avansată – GIS, geofizica - rezistivitate, gradiometru etc.). S-au continuat săpăturile în secțiunile S. 8, S. 7, S. 15, S. 21, S. 22, S. 24, pentru a cerceta integral complexele descoperite în campaniile trecute, precum și avansarea în nivelele din epoca bronzului și eneolitic. A fost trasată o nouă secțiune, S. 25 (4 x 4 m), cu scopul de cerceta integral complexul 132, ce ar putea indica o structură de mari dimensiuni cu fundație din bolovani de piatră.

Un alt aspect important a fost continuarea cercetărilor pe Terasa 1, unde au fost descoperite depuneri bogate cu material arheologic, dar și o serie de amenajări din piatră.

Platou. Au fost cercetate complexe din epocile dacică și a bronzului, paralel cu înaintarea în nivele de cultură ale respectivelor epoci.

Epoca geto-dacică. Din sec. I a.Chr. – I p.Chr. au fost cercetate gropi, bogate în material arheologic, însă cel mai interesant a fost Complexul 144, o posibilă structură rectangulară (D=3,70 x 2,30 m), observabilă pe trei laturi, la adâncimea de -1,14 -1,19 m, ce va fi integral săpat anul viitor. Pământul din interior avea o culoare cenușie-închisă, pigmentată cu lipitura arsă, iar o parte din interior și din latura de SV a fost afectată de intervenții târzii, probabil gropi. Materialul ceramic, deosebit de fragmentat, se încadrează în sec. I a.Chr.

Din sec. IV-III a.Chr. au fost cercetate mai multe complexe, dintre care menționăm doar două.

Complexul 123 reprezintă o structură de locuire, ușor adâncită, săpată de la -1,20 m, față de nivelul actual de călcare, având baza la -1,65 m; se păstrează pe o suprafață de circa 4 m² (D = 2 x 2 m), o parte din el intrând în malul de NV. Umplutura lui constă dintr-un pământ negricios cu cenușă, cărbune, bucăți masive de pereți de locuință arsă, pietre, numeroase fragmente ceramice și foarte puține oase de animale.

Complexul 105 este un cuptor menajer de mari dimensiuni, a cărui cupolă s-a prăbușit, în interior și în exterior, spre vest; el intră, parțial, în malul de NE al secțiunii, având dimensiunile vizibile, pe axul lung, de 1,40 x 130 m. Vatra cuptorului a fost amenajată pe un pat de pietre și cioburi, cu o crustă ce nu depășea 0,0015 m grosime, iar cupola a fost ridicată pe un schelet de nuiele. În jurul complexului au fost descoperite șase greutăți masive, piramidale, din lut, prevăzute cu orificiu transversal.

Și în această campanie materialul arheologic descoperit este bogat și variat. S-au descoperit aproape toate tipurile olăriei dacice din sec. I a.Chr. - I p.Chr., modelate cu mâna sau cu roata, arse oxidant sau reducător: borcane, vase de provizii, cești-opaiț, fructiere, cupe cu picior, kantharoi, străchini, boluri, strecurători, capace etc., decorul fiind plastic, incizat, lustruit, pictat ori realizat în tipar. S-a descoperit și

protoma unui vas ce înfățișează un cap de berbec, realist modelat. Din fier, bronz, piatră ori lut s-au găsit unelte și ustensile (cuțite, greutăți, râșnițe, cute, fusaiole și rotondele etc.), podoabe și accesorii vestimentare (fibule), arme (vârfuri de săgeți).

Olăria din sec. IV – III a.Chr. este reprezentată prin borcane, vase de provizii, castroane, căni, amfore de Thasos și Heraklea Pontică, plus un fragment de cuțit, descoperit în complexul 123.

Epoca bronzului (cultura Monteoru). Nivelul de epoca bronzului a fost atins în S. 7, S. 15 și S. 21, cercetându-se 10 complexe (gropi, vetre și resturi de construcții).

Complexul 130, vatră, la adâncimea de -2,10 m, în profilul de V al secțiunii S7, păstrată pe o lungime de 0,53 m; în urma secționării s-a constatat că ea a fost amenajată pe un pat de fragmente de vase, crusta având o grosime de 0,02 m, iar miezul de 0,04 m. Fragmentele recoltate din patul vetrei provin de la mai multe vase, unele decorate cu unghiuri în relief, caracteristice stilului ceramic monteorean Ic2. Spre marginea vetrei a fost găsit și un fragment dintr-un „cățel e vatră”. După utilizare vatra a fost acoperită cu bolovani mari de calcar.

Complexul 148, o groapă descoperită la -1,80 m (D=0,40 m); în interior a fost depus un vas, aproape întreg, de formă bitronconică, decorat cu un șir de caneluri fine, paralele, ce se poate încadra în Monteoru Ic4-2.

Formele ceramice identificate sunt reprezentate de cești cu două toarte, borcane, amfore, boluri, castroane. Ceramica grosieră, ce prezintă numeroase urme de ardere secundare, este decorată prin brâie alveolate sau simple. Din categoria ceramicii fine fac parte ceștile, majoritatea arse oxidant, decorate cu brâie și linii în relief, în zig-zag, dar și cu cercuri concentrice, linii paralele și triunghiuri realizate prin incizie, șiruri de împunsături cu unghia sau cu un obiect cu vârful ascuțit.

Au fost descoperite și fusaiole, cuțite curbe din piatră (Krummesser) și un tipar circular din piatră, monovalv, cu patru orificii.

Terasa 1 se localizează la 100 m est de platou și 50 m mai jos, ca diferență de nivel, înconjurând spre S masivul pe o lungime de aproximativ 300 m. Investigațiile au combinat cercetarea de suprafață cu sondele de verificare și săpătura sistematică, toate activitățile fiind permanent susținute de înregistrări topografice. Cercetările au pus în evidență o dimensiune neașteptată a sitului de la Gruia Dării, o amploare nebănuită a prezenței umane în epoca bronzului și dacică clasică și au evidențiat amenințarea majoră de distrugere a sitului, datorită activităților de exploatare a pietrei.

De aceea, strategia a fost de a dezveli pe o suprafață mare acest nivel cu contexte pentru a putea avea o imagine de ansamblu asupra activităților umane desfășurate în sec I a.Chr – I p.Chr. Astfel, secțiunile trasate și începute în 2006 și 2007 au fost încadrate într-o suprafață de 10 x 12 m. În campania din 2008 s-au cercetat atât complexe noi (210, 211, 212, 213, 214, 215), dar au fost aduse și informații suplimentare despre complexe descoperite în campaniile trecute (201, 203, 206).

Se poate admite că pe Terasa 1, în sec. I a.Chr. – I p.Chr., au avut loc activități umane ce au avut ca rezultat structuri și complexe similare celor descoperite în nivelele superioare de pe Platou. Remarcăm, din nou, că nu putem vorbi de structuri clasice de locuire sau asociate activităților meșteșugărești. Deși similare complexelor de pe Platou, situațiile dezvelite pe Terasa 1 își păstrează individualitatea (de exemplu, cel mai mare și bogat complex cu vase ceramice de tip moviliță cu ring la bază, descoperit până acum, pare să fi fost 201).

Obiectivul campaniilor viitoare va fi de a lămuri forma, dimensiunile și caracterul structurii de mari dimensiuni identificate în S54 și S55; dacă aceasta ar avea o formă circulară, diametrul ar fi de peste 10 m.

Sondele efectuate în diverse zone ale terasei, înregistrate topografic, au livrat materiale arheologice caracteristice.

Piese descoperite au intrat în patrimoniul MJ Buzău, în laboratoare efectuându-se operațiunile de conservare și restaurare a lor și, aproape în totalitate, au fost deja desenate.

Observațiile de săpătură au fost înregistrate în jurnalul de șantier, iar materialul arheologic descoperit a

fost spalat și ambalat în întregime. Evidența descoperirilor arheologice a fost făcută în Registrul de evidență a pachetelor și pieselor. În vederea documentării grafice cât mai complete a fost realizat un număr de 36 de planuri și 4 profile, la scara 1:10 și 1:20 (planuri generale și de detaliu), precum și numeroase fotografii.

S-au luat, de asemenea, măsuri primare de protecție și conservare a zidurilor și a complexelor descoperite, prin sprijinire și acoperire cu pietre, folii de plastic și pământ.

Informații suplimentare online

[Raportul 4061 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
